

مسوده قانون انتخابات

فصل اول

احکام عمومی

مبني

ماده اول:

این قانون به تأسی از احکام مواد سی و سوم، هشتاد و ششم و یکصد و پنجاه و ششم قانون اساسی افغانستان به منظور تنظیم امور مربوط به انتخابات در کشور وضع گردیده است.

اصطلاحات

ماده دوم :

اصطلاحات آتی در این قانون مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

1. کمیسیون مستقل انتخابات: نهادهای که به اساس ماده (156) قانون اساسی تشکیل گردیده و منبعا در این قانون بنام "کمیسیون" یاد میگردند.
2. انتخابات: روند گزینش نماینده در سمت های انتخابی پیش بینی شده در قانون اساسی از طریق رای آزاد، عمومی، سری و مستقیم.
3. انتخابات فرعی: انتخابات به منظور جاگزینی در میعاد باقیمانده.
4. تقویم انتخاباتی: تاریخ پیش بینی شده برای اجراءات به موقع فعالیت های انتخاباتی.
5. حوزه انتخاباتی: ساحه تعیین شده برای کرسی های انتخابی.
6. رای: استفاده از حق انتخاب با در نظر داشت شرایط پیش بینی شده.
7. فهرست رای دهندگان: درج اسامی واجدین شرایط رای دهی در مراکز مشخص.
8. مرکز رای دهی: مکان پیش بینی شده از طرف کمیسیون جهت رای دهی که دارای چندین محل می باشد.
9. محل رای دهی: مکان پیش بینی شده از طرف کمیسیون جهت رای دهی.
10. مرکز شمارش: مکان پیشینی شده به منظور شمارش آراء.
11. نامزد: شخصیکه برای احراز کرسی انتخابی در انتخابات شرکت می نماید.
12. فهرست ابتدائی نامزدان: نشر اسامی درخواست دهندگان برای نامزدی در انتخابات.
13. فهرست نهائی نامزدان: نشر اسامی نامزدان واجد شرایط که بعد از بررسی اعتراضات و تصدیق کمیسیون نشر میگردند.
14. ناظر: شخصیکه به نمایندگی از حزب سیاسی و نامزد مستقل به منظور نظارت بر روند انتخابات از طرف کمیسیون، اعتبار نامه دریافت می نماید.

15. مشاهد: شخص ملی و بین المللی و رسانه که به منظور بازدید از روند انتخابات از طرف کمیسیون، اعتبار نامه دریافت می نماید.
16. اعتبار نامه: سندی کتبی که به منظور اجازه نظارت یا بازدید از روند انتخابات از طرف کمیسیون اعطاء می شود.
17. مبارزات انتخاباتی: به راه اندازی تبلیغات احزاب سیاسی یا نامزدان مستقل، به منظور کسب حمایت و آرای بیشتر رأی دهندگان.
18. تخطی: اعمال خلاف، مربوط به روند انتخابات که غیر عمدی و ناآگاهانه صورت گیرد.
19. تخلف انتخاباتی: هر عملی که خلاف قانون و طرز العمل های انتخاباتی در روند انتخابات صورت گیرد.
20. اعتراض: مورد سوال قرار دادن واجد شرایط بودن نامزد و رأی دهنده.
21. شکایت: درج سند کتبی در ارتباط به تخطی و تخلفات انتخاباتی.
22. قرنطین: خارج ساختن صندوق های مشکوک از روند شمارش به طور موقت الی تصمیم کمیسیون و یا کمیسیون نظارت انتخاباتی.
23. نتایج اولیه: آمار و ارقام که بعد از ختم رأی دهی در مرکز شمارش، اعلان می گیرد.
24. نتایج قسمی: آمار و ارقام که در جریان جمع بندی نتایج از طرف کمیسیون وقتا فوقتا اعلان می گردد.
25. نتایج ابتدائی: آمار و ارقام که بعد از تکمیل جمع بندی و قبل از رسیدگی به شکایات از طرف کمیسیون به نشر میرسد.
26. نتایج نهائی: معلوماتی که بعد از بررسی های کمیسیون نظارت انتخاباتی از طرف کمیسیون تصدیق و به نشر رسیده تطبیق میگردد.
27. کوچی: تبعه کشور که فاقد جای ثابت سکونت بوده و پیشه اصلی آن مالدار می باشد و نظر به شرایط اقلیمی از یکجا به جای دیگر نقل مکان می نماید.

حق و تکلیف رأی دهنده

ماده سوم:

- (1) هر شخص واجد شرایط رأی دهی حق دارد، من حیث رأی دهنده ثبت نام نموده و بدون هیچگونه تبعیض در انتخابات شرکت نماید.
- (2) هر شخص واجد شرایط در صورتیکه از حق ثبت نام و یا رأی دادن محروم گردد حق دارد به مرجع مربوطه شکایت درج نماید.
- (3) هر رأی دهنده حق دارد به یک مرکز رأی دهی جهت استعمال رأی خود دسترسی داشته باشد. کمیسیون مکلف است مراکز رأی دهی را با در نظر داشت موقعیت رایدندگان در سراسر کشور ایجاد نماید.

(4) رأی دهندگان واجد شرایط، اعم از زن و مرد، در انتخابات از حق رأی مساوی برخوردار می باشند. اعمال هرنوع محدودیت مستقیم یا غیر مستقیم بالای رأی دهندگان و نامزدان به ارتباط لسان، مذهب، قوم، جنس، قبیله، سمت، سکونت، موقف اجتماعی و موقف وظیفوی ممنوع می باشد.

(5) کمیسیون با در نظر داشت شرایط و امکانات برای کوچی ها، مهاجرین، کارمندان نمایندگی های سیاسی کشور، منسوبین عسکری و محبوسینی که از حقوق مدنی خود محروم نشده باشند، تسهیلات خاص را غرض رأی دهی فراهم می نماید

(6) رأی دهنده مکلف است جهت حصول ورق رأی دهی، سندی را که توسط کمیسیون به منظور تثبیت هویت او مشخص گردیده است، ارائه نماید.

(7) رأی دهنده مکلف است در مرکز رأی دهی که نام او در فهرست رأی دهندگان درج گردیده است، رأی بدهد.

(8) کمیسیون مکلف است مواد مورد ضرورت را قبل از روز انتخابات در مراکز رأی دهی آماده نموده و تمام سهولت های ممکنه را جهت اشتراک رأی دهندگان فراهم میسازد.

مکلفیت نهاد ها

ماده چهارم:

(1) ادارات دولتی و غیر دولتی، احزاب سیاسی، سازمانهای اجتماعی و جامعه مدنی مکلف اند با کمیسیون و کمیسیون های مربوط همکاری نموده و تصامیمی قانونی کمیسیون ها را تعمیم نمایند.

(2) اداره مرکزی احصائیه مکلف است در مدت تعیین شده توسط کمیسیون، جدید ترین ارقام دقیق رسمی نفوس هر ولایت، شهر، ناحیه، ولسوالی و قریه را بعد از تأیید شورای وزیران در اختیار کمیسیون قرار دهد.

عدم مداخله

ماده پنجم:

(1) اشخاص حقیقی و حکمی نمیتوانند بطور مستقیم و یا غیر مستقیم در امور انتخابات مداخله نمایند.

(2) استفاده از هرنوع دارائی، تسهیلات و منابع دولتی به نفع یا ضرر نامزد یا نامزدان جواز ندارد.

(3) استفاده مساوی از منابع و تسهیلات دولتی و عامه، مطابق احکام این قانون در طرز العمل های مربوط تنظیم میگردد.

فصل دوم

حوزه های انتخاباتی

تعیین حوزه های انتخاباتی

ماده ششم:

حوزه های انتخاباتی به منظور برگزاری انتخابات ریاست جمهوری، ولسی جرگه، شورای ولایتی، شورای ولسوالی، شورای قریه، شاروال و مجالس شاروالی ها قرار ذیل تعیین می گردد:

1. برای ریاست جمهوری، تمام کشور.
2. برای اعضای ولسی جرگه، ولایت. و یا طوری دیگر که کمیسیون لازم بداند و برای کوچی ها، تمام کشور.
3. برای اعضای شورای ولایتی، ولایت.
4. برای اعضای شورای ولسوالی، ولسوالی.
5. برای اعضای شورای قریه، قریه.
6. برای شاروال، شهر.
7. برای اعضای مجلس شاروالی، شهر.

تعیین سرحدات حوزه های انتخاباتی

ماده هفتم:

- (1) تعیین سرحدات حوزه های انتخاباتی مربوط اداره مستقل ارگانهای محل میباشد.
- (2) اداره مستقل ارگانهای محل مکلف است تا (180) روز قبل از برگزاری انتخابات سرحدات حوزه های انتخاباتی را مشخص ساخته و به کمیسیون رسماً اطلاع دهد.

فصل سوم

شرایط

شرایط انتخاب کنندگان

ماده هشتم:

رای دهنده دارای شرایط ذیل می باشد:

1. تابعیت افغانستان .
2. اکمال سن (18).

3. عدم حرمان از حقوق مدنی به حکم محکمه با صلاحیت.
4. شامل بودن در فهرست رای دهندگان.

شرایط نامزد ریاست جمهوری

ماده نهم:

نامزد ریاست جمهوری دارای شرایط ذیل می باشد:

1. تنها تابعیت افغانستان را داشته باشد.
2. مسلمان و متولد از والدین افغان باشد.
3. اكمال سن چهل سال در روز نامزد شدن.
4. عدم محکومیت به ارتکاب جرایم ضد بشری و جنایت و یا حرمان از حقوق مدنی توسط محکمه باصلاحیت.
4. شامل بودن در فهرست رای دهندگان.

مواد صفات نامزد ریاست جمهوری:

ماده دهم:

نامزد ریاست جمهوری دارای اوصاف ذیل می باشد:

1. سلامت جسمی و روانی.
2. عدم اعتیاد به مواد مخدر .
3. عدم داشتن سلاح های غیر قانونی و عدم مرتبط بودن با گروه های تروریستی، جنایت کاران سازمان یافته و شبکه های جاسوسی کشورهای بیگانه.

شرایط نامزد ولسی جرگه

ماده یازدهم:

نامزد ولسی جرگه دارای شرایط ذیل می باشد:

1. داشتن تابعیت افغانستان و یا کسب تابعیت افغانستان (10) سال قبل از روز نامزد شدن.

2. عدم محکومیت به ارتکاب جرایم ضد بشری و جنایت و یا حرمان از حقوق مدنی توسط محکمه باصلاحیت.

3. اكمال سن (25) سال در روز نامزد شدن.

4. شامل بودن در فهرست رای دهندگان.

مواصفات نامزد ولسی جرگه

ماده دوازدهم:

نامزد ولسی جرگه دارای اوصاف ذیل می باشد:

1. سلامت روانی.

2. عدم اعتیاد به مواد مخدر.

3. عدم داشتن سلاح های غیر قانونی و عدم مرتبط بودن با گروه های تروریستی، جنایت کاران سازمان یافته و شبکه های جاسوسی کشورهای بیگانه.

شرایط و مواصفات نامزد شورای ولایتی و شورای ولسوالی

ماده سیزدهم:

(1) نامزد شورای ولایتی و شورای ولسوالی دارای شرایط ذیل می باشد:

1. داشتن تابعیت افغانستان.

2. عدم محکومیت به ارتکاب جرایم ضد بشری و جنایت و یا حرمان از حقوق مدنی توسط محکمه باصلاحیت.

3. اكمال سن (25) سالگی در روز نامزد شدن.

4. شامل بودن در فهرست رای دهندگان.

(2) نامزد شورای ولایتی و شورای ولسوالی دارای اوصاف ذیل می باشد:

1. سلامت روانی.

2. عدم اعتیاد به مواد مخدر.

3. عدم داشتن سلاح های غیر قانونی و عدم مرتبط بودن با گروه های تروریستی، جنایت کاران سازمان یافته و شبکه های جاسوسی کشورهای بیگانه.

شرایط نامزد شورای قریه

ماده چهاردهم:

نامزد شورای قریه دارای شرایط ذیل می باشد:

1. داشتن تابعیت افغانستان.
2. عدم محکومیت به ارتکاب جرایم ضد بشری و جنایت و یا حرمان از حقوق مدنی توسط محکمه باصلاحیت.
3. اكمال سن (18) سالگی در روز نامزد شدن.
4. شامل بودن در فهرست رای دهندگان.

شرایط و مواصفات نامزد شاروالی

ماده پانزدهم:

(1) نامزد شاروالی دارای شرایط ذیل می باشد:

1. داشتن تابعیت افغانستان.
 2. عدم محکومیت به ارتکاب جرایم ضد بشری و جنایت و یا حرمان از حقوق مدنی توسط محکمه باصلاحیت.
 3. اكمال سن (30) سالگی در روز نامزد شدن.
 4. شامل بودن در فهرست رای دهندگان.
 5. حد اقل داشتن سند تحصیلی لیسانس در مرکز ولایت و در سایر شهرها داشتن سند فراغت صنف دوازدهم.
 6. حد اقل پنج سال قبل از روز نامزد شدن در شهری که خود را نامزد می نماید، سکونت داشته باشد.
- (2) نامزد شاروالی دارای اوصاف ذیل می باشد:

1. سلامت جسمی و روانی.
2. عدم اعتیاد به مواد مخدر.
3. عدم داشتن سلاح های غیر قانونی و عدم مرتبط بودن با گروه های تروریستی، جنایت کاران سازمان یافته و شبکه های جاسوسی کشور های بیگانه.

شرایط و مواصفات نامزد مجالس شاروالی

ماده شانزدهم:

(1) نامزد مجالس شاروالی دارای شرایط ذیل می باشد:

1. داشتن تابعیت افغانستان.
2. عدم محکومیت به ارتکاب جرایم ضد بشری و جنایت و یا حرمان از حقوق مدنی توسط محکمه باصلاحیت.
3. اكمال سن (25) سالگی در روز نامزد شدن.
4. شامل بودن در فهرست رای دهندگان.

(2) نامزد مجالس شاروالی دارای اوصاف ذیل می باشد:

1. سلامت روانی.
2. عدم اعتیاد به مواد مخدر.
3. عدم داشتن سلاح های غیر قانونی و عدم مرتبط بودن با گروه های تروریستی، جنایت کاران سازمان یافته و شبکه های جاسوسی کشور های بیگانه.

موانع نامزدی

ماده هفدهم:

(1) اشخاص آتی نمی توانند قبل از استعفاً از وظایف رسمی شان، خود را به سمت های انتخابی مندرج این قانون نامزد نمایند:

اعضای ستره محکمه و قضات، خازنوالان، منسوبین عسکری وزارت های دفاع ملی، امور داخله و ریاست عمومی امنیت ملی، نمایندگان سیاسی کشور، مامورین عالی رتبه خدمات ملکی بشمول رئیس ستره محکمه، لوی خازنوال، وزرا، معینان، مشاورین و والی ها و ولسوالان.

- (2) در صورتی که اشخاص مندرج فقره (1) این ماده در انتخابات موفق نشوند، وظیفه قبلی را اشغال نموده نمی توانند، مگر اینکه مجدداً مطابق احکام قانون مقرر گردند.
- (3) هرگاه یکی از اعضای سمت های انتخابی بشمول اعضای انتصابی مشرانو جرگه بخواهد به سمت دیگر انتخابی خود را نامزد نماید مکلف است از عضویت خویش در سمت موجود استعفاء دهد.
- (4) هیچ شخص نمی تواند در عین زمان در بیش از یک حوزه انتخاباتی یا برای بیش از یک کرسی خود را نامزد نماید.

فصل چهارم

انتخابات ریاست جمهوری

انتخاب رئیس جمهور

ماده هجدهم:

- (1) رئیس جمهور با کسب بیش از پنجاه فیصد آراء انتخاب می گردد.
- (2) هرگاه در دور اول هیچ یک از نامزدان نتواند اکثریت بیش از پنجاه فیصد آراء را بدست آورد انتخابات برای دور دوم در ظرف دو هفته از تاریخ اعلام نتایج انتخابات، برگزار می گردد و در این دور تنها دو نفر از نامزدانی که بیشترین آراء را در دور اول بدست آورده اند، شرکت می نمایند. در صورت تساوی آراء میان بیش از دو نامزدیکه بیشترین آراء را در دور اول بدست آورده اند، دو نفر نامزدانی که عالیترین معیار های از قبل تعیین شده را داشته باشند، به حیث نامزد دور دوم تعیین می گردند.
- در دور دوم انتخابات، نامزدیکه اکثریت آراء را کسب نماید، برنده شناخته می شود. در صورت تساوی آراء میان نامزدان در دور دوم، دور سوم انتخابات برگزار می گردد.
- (3) هرگاه یکی از نامزدان ریاست جمهوری در جریان دور اول یا دوم رأی گیری و یا بعد از انتخابات وقبل از اعلام نتایج انتخابات وفات نماید، انتخابات، مجدداً مطابق احکام این قانون برگزار می گردد.
- (4) هرگاه یکی از نامزدان در دور دوم یا سوم انتخابات شرکت ننماید یا انتخابات را تحریم نماید، نامزد دیگر برنده شناخته می شود.
- (5) شخصی برنده، سی روز بعد از اعلام نتایج و با بدست آوردن وثیقه از جانب کمیسیون به حیث رئیس جمهور به کار آغاز می نماید.

فصل پنجم

انتخابات ولسی جرگه

تعداد اعضای ولسی جرگه

ماده نهم:

ولسی جرگه دارای (249) کرسی میباشد که از آنجمله (10) کرسی آن به کوچی ها اختصاص می یابد و (239) کرسی دیگر با در نظر داشت تناسب نفوس به ولایات اختصاص داده میشود. ثلث از کرسی های اختصاص یافته برای ولایات، از طریق رقابت میان احزاب سیاسی و متباقی آن با اشتراک نامزدان بصورت مستقل در انتخابات تعیین میگردد. در صورت موجودیت عدد اعشاری، کرسی با در نظر داشت ترتیب نزولی عدد اعشاری اختصاص می یابد. از جمله کرسی های اختصاص یافته برای نامزدان مستقل، طور اوسط حداقل دو وکیل زن از هر ولایت به عضویت ولسی جرگه راه می یابد.

کرسی های اختصاص یافته برای نامزدان مستقل

ماده بیستم:

(1) کرسی اختصاص یافته برای نامزدان مستقل با در نظر داشت تناسب نفوس ولایات به ترتیب ذیل تقسیم میگردد:

1. مجموع نفوس کل ولایات به تعداد کرسی های تخصیص یافته برای نامزدان مستقل تقسیم گردیده و در نتیجه سهمیه نفوس برای یک کرسی معین میگردد.
2. نفوس هر ولایت بر سهمیه کرسی تقسیم گردیده و در نتیجه تعداد کرسی های هر ولایت معین میگردد.
3. برای هر ولایت تعداد کرسی مساوی با عدد تام حاصله از تقسیم انجام شده مندرج بند 2 فقره (1) این ماده اختصاص می یابد.
4. کرسی هایکه در بند 3 فقره (1) این ماده اختصاص نمی یابند، اختصاص شان به اساس ترتیب نزولی عدد اعشاری باقیمانده از تقسیم انجام شده بند 2 فقره (1) این ماده صورت میگیرد.
5. هرگاه در نتیجه این محاسبه به یک یا چند ولایت کمتر از یک کرسی برسد، به آن ولایت یک کرسی اختصاص داده میشود.

مجموع کرسی و ارقام نفوس ولایاتی که کرسی های اضافی به اساس بند 5 این ماده اختصاص یافته، از مجموع نفوس ولایات کسر می گردد. برای باقیمانده ولایات یک سهمیه جدید، اختصاص کرسی محاسبه شده و تخصیص کرسی برای این ولایات به نحوی که در بند 2 و 5 فقره (1) این ماده تذکر رفته است، تکرار می شود.

(2) نامزد که در حوزه انتخاباتی مربوط بیشترین آراء را کسب نماید، کرسی اختصاص یافته را احراز می نماید.

(3) هرگاه عضو منتخب نتواند کرسی خود را اشغال نماید و یا بنابر دلایلی کرسی خود را ترک، وفات یا استعفاء نموده و یا سمت دیگری را احراز نماید و یا طوری معلول یا معیوب گردد که بطور دایم مانع اجرای وظیفه شود، کمیسیون مطابق لست مرتبه نامزد بعد دارای بیشترین آراء را از حوزه مربوطه معرفی می نماید.

اختصاص کرسی به نامزدان زن

ماده بیست و یکم:

(1) کرسی اختصاص یافته برای نامزدان زن به منظور تحقق مقتضیات ماده هشتاد و سوم قانون اساسی ("با تناسب نفوس از هر ولایت طور اوسط حداقل دو وکیل زن در ولسی جرگه عضویت یابد.") به ترتیب ذیل تقسیم میگردد:

1. مجموع نفوس کل ولایات به تعداد کرسی های تخصیص یافته برای نامزدان زن تقسیم گردیده و در نتیجه، سهمیه نفوس برای یک کرسی معین میگردد.
2. نفوس هر ولایت بر سهمیه کرسی تقسیم گردیده و در نتیجه تعداد کرسی های هر ولایت معین میگردد.
3. برای هر ولایت تعداد کرسی مساوی با عدد تام حاصله از تقسیم انجام شده مندرج بند 2 فقره (1) این ماده اختصاص می یابد.
4. کرسی هاییکه در بند 3 فقره (1) این ماده اختصاص نمی یابند، اختصاص شان به اساس ترتیب نزولی عدد اعشاری باقیمانده از تقسیم انجام شده بند 2 فقره (1) این ماده صورت میگیرد.
5. هرگاه در نتیجه این محاسبه به یک یا چند ولایت کمتر از یک کرسی برسد، به آن ولایت یک کرسی اختصاص داده میشود.

مجموع کرسی و ارقام نفوس ولایاتی که کرسی های اضافی به اساس بند پنجم این ماده اختصاص یافته، از مجموع نفوس ولایات کسر می گردد. برای باقیمانده ولایات یک سهمیه جدید، اختصاص کرسی محاسبه شده و تخصیص کرسی برای این ولایات به نحوی که در بند 2 و 5 فقره (1) این ماده تذکر رفته است، تکرار می شود.

(2) نامزد که در حوزه انتخاباتی مربوط بیشترین آراء را کسب نماید، کرسی اختصاص یافته را احراز می نماید.

(3) اگر در فهرست نامزدان، تعداد کافی زن وجود نداشت که کرسی اختصاص یافته را احراز نماید، کمیسیون تدابیری را اتخاذ می نماید تا کرسی های اختصاص یافته به زنان (از عین جنس) خالی باقی نماند، این تدابیر در طرز العمل جداگانه تنظیم میگردد.

کرسی های تخصیص یافته به احزاب سیاسی

ماده بیست و دوم:

کرسی های اختصاص یافته برای احزاب سیاسی با در نظر داشت تناسب نفوس میان ولایات، به ترتیب ذیل تقسیم میگردد:

1. نفوس ولایات، تقسیم تعداد کرسی های تخصیص یافته برای احزاب سیاسی شده تا سهمیه نفوس برای یک کرسی حزبی معین شود.
2. نفوس هر ولایت تقسیم سهمیه نفوس برای یک کرسی حزبی می شود تا تعداد کرسی های حزبی هر ولایت معین شود.
3. برای هر ولایت تعداد کرسی مساوی با عدد تام حاصله از تقسیم انجام شده مندرج بند 2 این ماده اختصاص داده میشود.
4. کرسی هاییکه در بند 3 این ماده اختصاص نمی یابند، اختصاص شان به اساس ترتیب نزولی عدد اعشاری باقیمانده از تقسیم انجام شده بند 2 این ماده صورت میگیرد.
5. هرگاه در نتیجه این محاسبه به یک یا چند ولایت کمتر از یک کرسی برسد، به آن ولایت یک کرسی اختصاص داده میشود.
6. مجموع کرسی و ارقام نفوس ولایاتی که کرسی های اضافی به اساس بند 5 این ماده اختصاص یافته، از مجموع نفوس ولایات کسر می گردد. برای ولایات باقیمانده یک سهمیه جدید اختصاص کرسی محاسبه شده و تخصیص کرسی برای این ولایات به نحوی که در بند 2 و 5 این ماده تذکر رفته است، تکرار می شود.

تفویض کرسی های حزبی

ماده بیست و سوم:

- (1) احزاب سیاسی فهرست نامزدان خویش را به تعداد دوچند کرسی های حزبی اختصاص یافته در همان حوزه، در زمان معینه به کمیسیون ارایه می نمایند.
 - (2) هرگاه عضو منتخب حزب نتواند کرسی خود را اشغال نماید و یا بنابر دلایلی کرسی خود را ترک، وفات یا استعفاء نموده و یا سمت دیگری را احرار نماید و یا طوری معلول یا معیوب گردد که بطور دایم مانع اجرای وظیفه شود، کمیسیون مطابق احکام قانون شخص دیگری را از فهرست نامزدان حزب مربوطه انتخاب می نماید.
 - (3) نامزدان شامل در فهرست احزاب سیاسی دارای شرایط و مواصفات موجود در این قانون بوده و مکلف به رعایت سایر موارد پیش بینی شده برای نامزدان مستقل می باشند.
 - (4) کمیسیون تنها مشخصات احزاب سیاسی را در ورق رای شامل میسازد.
 - (5) به منظور تعیین آرای مورد ضرورت برای احرار یک کرسی، تعداد مجموعی آرای محاسبه شده برای احزاب سیاسی در یک حوزه بالای تعداد کرسی های تخصیص یافته برای احزاب سیاسی در همان حوزه تقسیم میگردد، در نتیجه سهمیه یک کرسی مشخص میشود.
 - (6) حزبی که نتواند حداقل (4) فیصد آرای مجموعی محاسبه شده در حوزه مربوط را بدست آورد از رقابت حذف و آرای مربوط به آن از مجموع آراء منفی میگردد.
 - آرای احزاب باقیمانده بالای کرسی های تخصیص یافته به منظور تعیین سهمیه کرسی تقسیم میگردد.
 - (7) در مرحله اول، کرسی به حزب اختصاص می یابد که برابر به سهمیه و یا بالاتر از آن، رای اخذ نماید.
 - (8) اگر در مرحله اول یا بعد از اختصاص کرسی هیچ حزب نتواند سهمیه کرسی را بدست آورد، کرسیها با در نظر داشت تناسب آراء بالترتیب اختصاص می یابد.
 - (9) اگر چند حزب بیشتر از سهمیه کرسی، رای بدست آورند کرسیها به تناسب آراء بالترتیب به دارندگان بیشترین آراء اختصاص می یابد.
- در آنده از ولایات که مجموع کرسی ها (2) کرسی باشد، حزب لست چهار نامزد را که حداقل دو تن آنها از قشر اناث باشد، به کمیسیون ارایه مینمایند. نامزدی برنده محسوب میگردد که در مقایسه به تناسب آرای ثبت شده برای حزب و نامزد مستقل موجود در همان حوزه بیشترین آراء را با در نظر داشت جنسیت بدست آورده باشد.

فصل ششم

مشرانو جرگه

ترکیب مشرانو جرگه

ماده بیست و چهارم:

تعداد اعضای مشرانو جرگه، سه چند تعداد ولایات کشور می باشد. از جمله، یک ثلث آن از اعضای شوراهای ولایتی به انتخاب شورای مربوط برای مدت چهار سال و یک ثلث آن از جمله اعضای شورا های ولسوالی های هر ولایت به انتخاب شورای مربوط برای مدت سه سال، و یک ثلث باقی مانده آن از جمله شخصیت های خبیر و با تجربه مطابق احکام قانون از طرف رئیس جمهور برای مدت پنج سال تعیین می گردد.

انتخاب نماینده شورای ولایتی

ماده بیست و پنجم:

(1) کمیسیون در خلال مدت پانزده روز بعد از ایجاد شوراهای ولایتی به منظور انتخاب عضو مشرانو جرگه، انتخابات داخلی شورای ولایتی هر ولایت را مطابق احکام این قانون و طرز العمل کمیسیون تدویر می نماید.

(2) نصاب شورای ولایتی برای تدویر این انتخابات حضور حد اقل دو ثلث کل اعضای شورای ولایتی می باشد، شخصی که بیش از نصف آرای اعضای حاضر را کسب نماید، به حیث عضو مشرانو جرگه شناخته می شود. هرگاه نامزدی بیش از نصف آراء را بدست آورده نتواند، انتخابات مجدد بین دو نامزدی که بیشترین آراء را کسب نموده باشند، صورت می گیرد. در این صورت نامزدیکه بیشترین آراء را بدست آورد، برنده شناخته می شود.

(3) در صورت تساوی آراء میان بیش از دو نامزدیکه بیشترین آراء را در دور اول بدست آورده اند، دو نفر نامزدانی که عالیتین معیار های از قبل تعیین شده را داشته باشند، به حیث نامزد دور دوم تعیین می گردند.

(4) در صورت تساوی آراء میان دو نامزد، انتخابات بدور سوم می رود، در صورت تساوی در دور سوم، انتخابات میان نامزدان جدید برگزار میگردد.

(5) هرگاه عضو منتخب نتواند کرسی خود را اشغال نماید و یا بنابر دلایلی کرسی خود را ترک، وفات یا استعفاء نموده و یا سمت دیگری را احراز نماید و یا طوری معلول یا معیوب گردد که بطور دایم مانع اجرای وظیفه شود، کمیسیون مطابق احکام قانون شخص دیگری را از میان اعضای شورای ولایتی مربوطه انتخاب می نماید.

انتخاب نماینده شورای ولسوالی

ماده بیست و ششم:

- (1) کمیسیون در خلال مدت پانزده روز بعد از ایجاد شورای های ولسوالی ها، به منظور انتخاب عضو مشرانو جرگه انتخابات را در میان اعضای شوراهای ولسوالی ها در مرکز ولایت برگزار می نماید.
- (2) نصاب برای تدویر انتخابات، حضور حداقل دو ثلث اعضای شورا های ولسوالی ها می باشد، شخصی که بیش از نصف آرای اعضای حاضر را بدست آورد، عضو مشرانو جرگه شناخته می شود، هرگاه هیچ یک از نامزدان بیشتر از نصف آراء را بدست آورده نتواند، انتخابات مجدد میان دوتن از نامزدانی که بیشترین آرای اعضای حاضر را به دست آورده باشند، صورت می گیرد، در اینصورت نامزدی که اکثریت آراء را در دور دوم بدست آورد، عضو مشرانو جرگه شناخته می شود.
- (3) در صورت تساوی آراء میان بیش از دو نامزدیکه بیشترین آراء را در دور اول بدست آورده اند، دو نفر نامزدانی که عالیتترین معیار های از قبل تعیین شده را داشته باشند، به حیث نامزد دور دوم تعیین می گردند.
- (4) در صورت تساوی آراء میان دو نامزد، انتخابات بدور سوم می رود، در صورت تساوی در دور سوم، انتخابات میان نامزدان جدید برگزار میگردد.
- (5) هرگاه عضو منتخب نتواند کرسی خود را اشغال نماید و یا بنابر دلایلی کرسی خود را ترک، وفات یا استعفاء نموده و یا به وظیفه رسمی دیگری اشتغال ورزد و یا طوری معلول یا معیوب گردد که بطور دایم مانع اجرای وظیفه شود، کمیسیون مطابق احکام قانون شخص دیگری را از میان اعضای شوراهای ولسوالی های مربوط انتخاب می نماید.

فصل هفتم

انتخابات شورای ولایتی

شورای ولایتی

ماده بیست و هفتم:

هر ولایت دارای یک شورای ولایتی می باشد که اعضای آن توسط رأی دهندگان همان ولایت انتخاب می گردند.

اختصاص کرسی به شورای ولایتی

ماده بیست و هشتم:

- (1) کرسی شورای ولایتی متناسب به تعداد نفوس هر ولایت به ترتیب ذیل تخصیص می یابد:
1. ولایتی که کمتر از پنجصد هزار نفوس دارد، (۹) عضو.
 2. ولایتی که از پنجصد هزار الی یک میلیون نفوس دارد، (۱۵) عضو.
 3. ولایتی که از یک میلیون الی دو میلیون نفوس دارد، (۱۹) عضو.
 4. ولایتی که از دو میلیون الی سه میلیون نفوس دارد، (۲۳) عضو.
 5. ولایتی که از سه میلیون الی چهار میلیون نفوس دارد، (۲۹) عضو.
 6. ولایتی که بیش از چهار میلیون نفوس دارد، (۳۳) عضو.
- (2) کوچی میتواند در هر ولایت منحیث رایدهنده یا نامزد در انتخابات شورای ولایتی شرکت نماید.

عضو شورای ولایتی

ماده بیست و نهم:

- (1) نامزدی که بیشترین آراء را در ولایت مربوط به دست آورده باشد، به حیث عضو شورای ولایتی شناخته می شود.
- (2) حد اقل (25) فیصد کرسی ها ، در هر شورای ولایتی برای نامزدان زن اختصاص می یابد. موجودیت اعداد اعشاری متضمن اختصاص یک کرسی اضافی به نفع زنان محسوب میگردد.
- (3) در صورت تساوی آراء میان نامزدان، نامزد برنده توسط کمیسیون با در نظر داشت طرز العمل جداگانه تعیین میگردد.
- (4) هرگاه عضو شورای ولایتی به حیث عضو مشرانو جرگه انتخاب شود یا نتواند کرسی شورای ولایتی خود را اشغال نماید ویا بنا بر دلایلی کرسی را در دوره تصدی شورای ولایتی ترک، وفات یا استعفاء نموده ویا به یک وظیفه رسمی دیگر اشتغال ورزد و یا طوری معلول یا معیوب گردد که بطور دایم مانع اجرای وظیفه شود، کرسی وی طبق لست مرتبه کمیسیون به نامزد بعدی دارای بیشترین آراء از عین جنس (ذکور یا اناث) تعلق می گیرد.

فصل هشتم

انتخابات شورای ولسوالی

شورای ولسوالی

ماده سی ام :

هر ولسوالی دارای یک شوری می باشد که اعضای آن توسط رأی دهندگان همان ولسوالی انتخاب می گردند.

اختصاص کرسی

ماده سی و یکم:

(1) کرسی های شورای ولسوالی متناسب به تعداد نفوس هر ولسوالی به ترتیب ذیل اختصاص داده می شود:

1. ولسوالی که کمتر از بیست هزار نفوس دارد ، (5) عضو.
 2. ولسوالی که از بیست هزار الی چهل هزار نفوس دارد، (7) عضو.
 3. ولسوالی که از چهل هزار الی شصت هزار نفوس دارد، (9) عضو.
 4. ولسوالی که از شصت هزار الی هشتاد هزار نفوس دارد، (11) عضو.
 5. ولسوالی که از هشتاد هزار الی صد هزار نفوس دارد، (13) عضو.
 6. ولسوالی که بیش از صد هزار نفوس دارد، (15) عضو.
- (2) حد اقل (25) فیصد کرسی ها ، در هر شورای ولسوالی برای نامزدان زن اختصاص می یابد. موجودیت اعداد اعشاری متضمن اختصاص یک کرسی اضافی به نفع زنان محسوب میگردد.
- (3) کوچی میتواند در هر ولسوالی منحیث رایدهنده و یا نامزد در انتخابات شورای ولسوالی شرکت نماید.

عضو شورای ولسوالی

ماده سی و دوم:

(1) نامزدیکه بیشترین آراء را در ولسوالی مربوط به دست آورده باشد، به حیث عضو شورای ولسوالی شناخته می شوند.

(2) در صورت تساوی آراء میان نامزدان ، نامزد برنده توسط کمیسیون با در نظرداشت طرزالعمل جداگانه تعیین میگردد.

(3) هرگاه عضو به حیث عضو مشرانو جرگه انتخاب شود یا نتواند کرسی شورای ولسوالی مربوطه را اشغال نماید ، یا بنا بر دلایلی کرسی را در دوره تصدی شورای ولسوالی ترک، وفات یا استعفاء نموده و یا به وظیفه رسمی دیگر اشتغال ورزد و یا طوری معلول یا معیوب گردد که بطور دایم مانع اجرای وظیفه شود، کرسی وی طبق لست مرتبه کمیسیون به نامزدی بعدی دارای بیشترین آراء از عین جنس (ذکور یا اناث) تعلق می گیرد.

فصل نهم

انتخابات اعضای شورای قریه

شورای قریه

ماده سی و سوم :

هر قریه دارای یک شوری می باشد، که اعضای آن توسط رأی دهندگان همان قریه انتخاب می گردند .

اختصاص کرسی

ماده سی و چهارم :

(1) تعداد کرسی شورا های قریه متناسب به تعداد نفوس هر قریه به ترتیب ذیل اختصاص داده می شود:

1. قریه که نفوس آن از صد الی سه صد باشد، (3) عضو.
 2. قریه که نفوس آن از سه صد الی پنجصد باشد، (5) عضو.
 3. قریه که نفوس آن از پنجصد الی هفتصد باشد، (7) عضو.
 4. قریه که نفوس آن از هفتصد الی یک هزار باشد ، (9) عضو.
 5. قریه که نفوس آن بیش از یک هزار باشد (11) عضو.
- (2) کوچی میتواند در هر قریه من حیث رایدهنده یا نامزد در انتخابات شورای قریه شرکت نماید.

عضو شورای قریه

ماده سی و پنجم:

(1) نامزدیکه بیشترین آراء را در قریه مربوط به دست آورده باشد، به حیث عضو شورای قریه شناخته می شوند، در صورت تساوی آراء میان نامزدان ، نامزد برنده توسط کمیسیون با در نظرداشت طرزالعمل جداگانه تعیین میگردد.

(2) هرگاه عضو نتواند کرسی شورای قریه مربوطه را اشغال نماید ، یا بنا بر دلایلی کرسی را در دوره تصدی شورای قریه ترک، وفات یا استعفاء نموده و یا به وظیفه رسمی دیگر اشتغال ورزد و یا طوری معلول یا معیوب گردد که بطور دایم مانع اجرای وظیفه شود، کرسی وی طبق لست مرتبه کمیسیون به نامزدی بعدی دارای بیشترین آراء تعلق می گیرد .

فصل دهم

انتخابات شاروال

طرز انتخاب

ماده سی و ششم :

- (1) برای هر شهر یک شاروال انتخاب می شود . شاروال با کسب اکثریت بیش از پنجاه فیصد آرای رأی دهندگان همان شهر برای مدت پنج سال انتخاب می گردد.
- (2) هرگاه در دور اول هیچ یک از نامزدان نتواند اکثریت بیش از پنجاه فیصد آراء را کسب نماید، انتخابات برای دور دوم در خلال یک ماه از تاریخ اعلام نتایج انتخابات، برگزار می گردد و در این دور تنها دو نفر از نامزدانی که بیشترین آراء را در دور اول بدست آورده اند ، شرکت می نمایند.
- (3) در صورت تساوی آراء میان بیش از دو نامزد کمیسیون دو نامزدی که عالیترین معیارها را داشته باشند مطابق طرز العمل مربوطه تعیین می نماید.
- در دور دوم انتخابات نامزدی که اکثریت آراء را بدست آورده باشد، برنده اعلام می گردد. در صورت تساوی آراء میان هر دو نامزد در دور دوم، انتخابات بدور سوم میرود.
- (4) نامزد برنده در خلال مدت ده روز بعد از اعلام نتایج انتخابات به کار آغاز می کند.
- (5) هیچ شخص نمی تواند بیش از دو دوره متوالی به حیث شاروال در یک شهر انتخاب گردد .

فصل یازدهم

انتخابات مجلس شاروالی

مجلس شاروالی

ماده سی و هفتم:

هر شاروالی دارای مجلس شاروالی می باشد. که اعضای آن توسط رای دهندگان حوزه مربوطه برای مدت پنج سال انتخاب میگردد.

تعداد کرسی

ماده سی و هشتم:

(1) مجلس شاروالی با در نظر داشت نفوس شهر حد اقل دارای سه کرسی و حد اکثر دارای (9) کرسی می باشد، اختصاص کرسی به شهر ها و زنان مطابق طرز العمل جداگانه توسط کمیسیون تنظیم میگردد.

(2) برای انتخاب اعضای مجالس شاروالی نامزدی برنده شناخته می شود که رأی بیشتر را نسبت به سایر نامزدان بدست آورده باشد.

(3) هرگاه عضو منتخب نتواند کرسی خود را اشغال نماید یا بنابر دلایلی کرسی را در دوره تصدی مجلس شاروالی ترک، وفات یا استعفاء نموده یا به وظیفه رسمی دیگر اشتغال ورزد و یا طوری معلول یا معیوب گردد که بطور دایم مانع اجرای وظیفه شود، کمیسیون مطابق لست، نامزدی بعدی را که دارای بیشترین آراء باشد معرفی می نماید.

فصل دوازدهم

تدویر انتخابات

تاریخ انتخابات

ماده سی و نهم:

(1) کمیسیون، تاریخ برگزاری انتخابات را حداقل (140) روز قبل از روز انتخابات، اعلام می نماید. برگزاری انتخابات فرعی از این امر مستثنی است.

(2) کمیسیون تقویم انتخاباتی را، حد اقل (120) روز قبل از روز انتخابات نشر می نماید.

فهرست رای دهندگان

ماده چهلیم:

کمیسیون، اسامی رأی دهندگان را که در انتخابات شرکت می نمایند، تصدیق و در مطابقت به تقویم انتخاباتی در مراکز رای دهی که توسط کمیسیون تعیین می گردد، به دسترس عامه قرار می دهد.

درخواست نامزدی

ماده چهل و یکم:

(1) اشخاصی که خود را به سمت های انتخابی مندرج این قانون نامزد می نمایند، مکلف اند در زمان تعیین شده، در خواست کتبی نامزدی خود را غرض ثبت نام به کمیسیون ارائه نمایند.

(2) درخواست ثبت نام حاوی، مطالب ذیل می باشد:

1. اسم و آدرس مشخص.
2. اسناد تحصیلی در انتخابات که در قانون پیش بینی شده است.
3. سن و سایر موارد مندرج این قانون.
4. سندی که معرف هویت وی منحیث رای دهنده باشد.
5. لست اسامی، شماره ثبت و نشان انگشت رای دهنده ساکن حوزه انتخاباتی مربوطه که نامزد شدن شخص را در ورق رأی دهی تأیید نماید، به ترتیب ذیل:
الف: برای نامزد ریاست جمهوری، یکصد هزار، حداقل از هجده ولایت دو دو فیصد.
ب: برای نامزد ولسی جرگه، یکهزار.
ج: برای کوچی، یکهزار رای دهنده کوچی.
د: برای نامزد شورای ولایتی، پنجصد.
ه: برای نامزد شورای ولسوالی، دو صد و پنجاه.
و: برای نامزد شورای قریه، سی.
ز: برای نامزد شاروالی در شهرهای ولایت درجه اول دو هزار، ولایت درجه دوم یک هزار و در ولایت درجه سوم پنجصد و برای سایر شاروالیها دو صد و پنجاه رای دهنده.
ح: برای نامزد مجلس شاروالی در شهرهای ولایت درجه اول یک هزار، ولایت درجه دوم پنجصد و ولایت درجه سوم دو صد و پنجاه و برای مجلس سایر شاروالی ها یک صد و بیست و پنج رای دهنده.

(3) نامزد ریاست جمهوری اسمای دو معاون خود را همزمان به کمیسیون ارائه می نماید.

(4) نامزدان مستقل و احزاب سیاسی مکلف اند، پول پیش شرط را به ترتیب ذیل تأدیه نمایند:

1. نامزد ریاست جمهوری، مبلغ دونیم میلیون افغانی. این مبلغ در صورت برنده شدن و یا کسب حد اقل پنج فیصد آراء در دور اول انتخابات به نامزد اعاده میگردد.
2. نامزد ولسی جرگه، مبلغ سی هزار افغانی. این مبلغ در صورت برنده شدن و یا کسب حد اقل دو فیصد آراء به نامزد اعاده میگردد و پول پیش شرط همه نامزدان شامل در فهرست حزب در صورت کسب چهار فیصد آراء محاسبه شده به احزاب در حوزه مربوط به حزب اعاده می گردد.
3. نامزد شورای ولایتی، مبلغ بیست هزار افغانی. این مبلغ در صورت برنده شدن و یا کسب حد اقل دو فیصد آراء به نامزد اعاده میگردد.
4. نامزد شورای ولسوالی، مبلغ ده هزار افغانی. این مبلغ در صورت برنده شدن و یا کسب حد اقل دو فیصد آراء به نامزد اعاده میگردد.
5. نامزد شورای قریه، مبلغ پنج هزار افغانی. این مبلغ در صورت برنده شدن و یا کسب حد اقل دو فیصد آراء به نامزد اعاده میگردد.
6. نامزد شاروالی ولایات درجه اول مبلغ یکصد هزار افغانی، نامزد شاروالی ولایات درجه دوم مبلغ پنجاه هزار افغانی، نامزد شاروالی ولایات درجه سوم مبلغ بیست و پنج هزار افغانی

و نامزدان سایر شاروالی ها مبلغ دوازده هزار و پنجصد افغانی. این مبالغ در صورت برنده شدن و یا کسب حد اقل دو فیصد آراء به نامزد اعاده میگردد.

7. نامزد مجلس شاروالی، ولایت درجه اول مبلغ بیست هزار افغانی، ولایت درجه دوم مبلغ ده هزار افغانی، ولایت درجه سوم مبلغ پنج هزار افغانی و سایر شاروالی ها مبلغ دو هزار و پنجصد افغانی، این مبالغ در صورت برنده شدن و یا کسب حد اقل دو فیصد آراء به نامزد اعاده میگردد.

(6) کمیسیون مکلف است پول پیش شرط نامزدانی را که فیصدی آرای پیش بینی شده را بدست نیاورده اند، به حساب واردات دولت تحویل نماید.

فهرست نامزدان

ماده چهل و دوم:

- (1) کمیسیون مکلف است، بعد از ختم دوره نامزدی، به اسرع وقت فهرست ابتدائی نامزدان را به نشر برساند.
- (2) کمیسیون مکلف است مدتی را که در خلال آن اعتراضات درمورد فهرست ابتدائی نامزدان صورت گرفته می تواند، تعیین نموده و به اطلاع عامه برساند. این اعتراضات توسط کمیسیون نظارت انتخاباتی مطابق طرز العمل مربوط مورد رسیدگی قرار می گیرد.
- (3) فهرست نهایی نامزدان بعد از رسیدگی به تمام اعتراضات از جانب کمیسیون به نشر میرسد.
- (4) کمیسیون مکلف است در روز برگزاری انتخابات فهرست نهایی نامزدان را در مراکز رأی دهی نصب نماید.

انصراف از نامزدی

ماده چهل و سوم :

- (1) در صورت انصراف، نامزد مکلف است قبل از تاریخی معینه در تقویم انتخاباتی، موضوع را کتباً به کمیسیون اطلاع دهد.
- (2) هرگاه نامزد بعد از تاریخ معینه در تقویم انتخاباتی، از نامزدی انصراف یا وفات نماید، یا اسم وی از طرف کمیسیون نظارت انتخاباتی از فهرست نامزدان حذف گردد، حین شمارش آراء، آرای مربوط به وی قابل محاسبه نمی باشد.
- (3) پول پیش شرط انصراف کننده به استثنای وفات و حالات که در این قانون پیش بینی شده، قابل اعاده نمی باشد.

مبارزات انتخاباتی

ماده چهل و چهارم:

- (1) میعاد مبارزات انتخاباتی از طرف کمیسیون تعیین می گردد. این مدت (48) ساعت قبل از آغاز رای دهی، ختم می گردد.
- (2) طرز مبارزات انتخاباتی و چگونگی امور مالی آن توسط طرز العمل جداگانه تنظیم میگردد.
- (3) کمیسیون جهت برداشتن مواد تبلیغاتی از نزدیک مراکز رای دهی، (48) ساعت قبل از آغاز رای دهی دستور می دهد.
- (4) هیچ شخص نمی تواند سلاح ناریه یا جارحه را در مرکز رای دهی و ماحول آن حمل نماید، مسئولین امنیتی در مطابقت به طرز العمل کمیسیون از این امر مستثنی می باشند.
- (5) در جریان مبارزات انتخاباتی، تلویزیون، رادیو، روزنامه ها و جرایدو سایر رسانه های همگانی می توانند مرامنامه ها، نظریات و اهداف نامزدان را مطابق طرز العمل وضع شده توسط کمیسیون، پخش و نشر نمایند.
- (6) رسانه های همگانی دولتی مکلف اند نظریات، اهداف و مرامنامه نامزدان را با در نظر داشت طرز العمل کمیسیون، طور منصفانه و بیطرفانه پخش و نشر نمایند.
- (7) رسانه های همگانی مکلف اند که (48) ساعت قبل از آغاز رای دهی پخش و نشر فعالیت های مربوط به مبارزات انتخاباتی را متوقف سازد.

حفاظت رای

ماده چهل و پنجم:

کمیسیون مکلف است، تدابیر را اتخاذ نماید که جلو سوی استفاده از ورقه رای، صندوق و سایر مواد حساس انتخاباتی قبل و بعد از روز رای دهی گرفته شود، این تدابیر شامل بسته بندی، مهر، علامه گذاری ، طرز بستن، طرز انتقال، طرز نگهداری و چگونگی باز نمودن آن در حضور داشت ناظرین و مشاهدین می باشد. نحوه اتخاذ تدابیر در طرز العمل جداگانه تنظیم میگردد.

ورق رای

ماده چهل و هشتم:

- (1) کمیسیون مطابق به تقویم انتخاباتی به تهیه ورق رای دهی اقدام می نماید.
- (2) ورق رای دهی دارای شماره مسلسل و علامات خاص که از طرف کمیسیون تعیین میگردد، می باشد.
- (3) شکل و تعداد ورق رای دهی و سایر مشخصات آن توسط کمیسیون تعیین می گردد.
- (4) ترتیب جایگاه نامزدان مستقل و احزاب سیاسی در ورق رای دهی توسط قرعه از طرف کمیسیون تنظیم میگردد.
- (5) کمیسیون در رابطه به تصحیح مشخصات نامزد مستقل و حزب، میعاد را در تقویم انتخاباتی تعیین می نماید، که بعد از مدت معینه امکان تغیر در آن نمی باشد.

حقوق و مکلفیت ناظر و مشاهد

مادهٔ چهل و هفتم:

- (1) ناظر و مشاهد دارای حقوق ذیل می باشد:
1. بدست آوردن اعتبار نامه از طرف کمیسیون.
 2. اجازه حضور در مراکز و محلات رای دهی و شمارش.
 3. دسترسی به معلومات مطابق به طرز العمل مربوط.
 4. ناظر میتواند در صورت موجودیت تخلف به مرجع مربوط اعتراض یا شکایت درج نماید.
 5. مشاهد میتواند از روند انتخابات گزارش تهیه نماید.

(2) ناظر و مشاهد دارای مکلفیت ذیل می باشد:

1. رعایت قانون انتخابات و طرز العملهای کمیسیون.
2. گزارش و شکایت بر مبنای واقعیتها.
3. خود داری از شایعه پراگنی و ایجاد تشنج.
4. رعایت سایر موارد که در طرز العمل مربوطه تعیین میگردد.

میعاد رای دهی

مادهٔ چهل و هشتم:

- (1) آغاز و ختم رای دهی مطابق به تقویم انتخابات، از طرف کمیسیون تعیین میگردد.
- (2) رئیس محل رای دهی مکلف است که بعد از پایان یافتن ساعت تعیین شده، آخر صف رای دهندگان را نشانی و به آنها اجازه استعمال رای را بدهد.
- (3) چگونگی رای دهی در مطابقت به طرز العمل کمیسیون صورت میگیرد.
- (4) کمیسیون می تواند در صورت ضرورت و امکان، میعاد رای دهی را در یک یا چندین مرکز و یا حوزه، حد اکثر الی دوساعت تمدید نماید.
- (5) در صورت وقوع شورش، تشدد، طوفان، سیلاب یا سایر حوادث غیر مترقبه در محلات و مراکز انتخاباتی که جریان رای دهی را نا ممکن و یا دشوار سازد، رئیس مرکز رای دهی مکلف است رای دهی را متوقف و به اسرع وقت طالب هدایت از کمیسیون گردد.

شمارش آراء

مادهٔ چهل و نهم:

- (1) کمیسیون مکلف است نتایج شمارش آراء را با تفکیک محل، مرکز و حوزه اعلام نماید.
- (2) شمارش آراء در انتخابات پیش بینی شده در این قانون در مکان های ذیل صورت می گیرد:
1. در انتخابات ریاست جمهوری، ولسی جرگه و شورای ولایتی، مرکز ولایت.
2. در انتخابات شورای ولسوالی مرکز ولسوالی
3. در انتخابات مجالس شاروالی و شاروالیها مرکز شهر.

4. در انتخابات شورای قریه مراکز رای دهی.

مگر اینکه دو انتخابات دارای حوزه انتخاباتی متفاوت همزمان برگزار گردد که در این صورت کمیسیون ساده ترین روش را در پیش میگیرد.

(3) نحوه شمارش آراء توسط طرز العمل جداگانه تنظیم میگردد.

قرنطین

ماده پنجاه ام:

(1) کمیسیون می تواند در صورت موجودیت شکایت یا علائم مشهود بر تقلب، صندوق های مربوط را قرنطین نماید.

(2) کمیسیون از ناظرین، مشاهدین و عندالزوم از رسانه ها به منظور حضورداشت در روند بررسی صندوق قرنطین شده، دعوت بعمل می آورد، صندوق قرنطین شده بعد از بررسی می تواند شامل روند شمارش آراء شده و یا بنا به دلایل واضح از شمارش خارج گردد.

در هر صورت ناظر و نامزد می تواند الی (24) ساعت بعد از ابلاغ تصمیم کمیسیون در رابطه به صندوق قرنطین شده، شکایت نماید. کمیسیون نظارت انتخاباتی مکلف است طی مدت (48) ساعت به شکایت رسیدگی نموده و بنا به دلایل موجه تصمیم نهایی اتخاذ نماید.

تصدیق و اعلام نتایج

ماده پنجاه و یکم:

(1) در صورتیکه اصول آزاد، عمومی، سری و مستقیم بودن انتخابات رعایت نگردیده باشد، کمیسیون و کمیسیون نظارت انتخاباتی می تواند با توافق هم در رابطه به برگزاری انتخابات مجدد درحوزه مربوطه تصمیم اتخاذ نماید.

(2) در صورتیکه روند شمارش تحت سؤال قرار بگیرد، کمیسیون و کمیسیون نظارت انتخاباتی می تواند با توافق هم دستور شمارش مجدد صندوق های حوزه مربوط را صادر نمایند. چگونگی توافق در طرز العمل جداگانه تنظیم میگردد.

(3) بعد از رسیدگی به کلیه شکایات در رابطه به نتایج توسط کمیسیون نظارت انتخاباتی، کمیسیون نتایج نهایی را تصدیق و اعلام می نماید.

(4) در صورت بروز اختلاف در مورد تصامیم کمیسیون نظارت انتخاباتی در رابطه به نتایج، کمیته مشترک از هردو کمیسیون به موضوع رسیدگی می نماید. تشکیل و چگونگی کار کمیته توسط طرز العمل جداگانه تنظیم میگردد.

کمیسیون رسانه ها

ماده پنجاه و دوم:

- (1) کمیسیون مکلف است، کمیسیون رسانه ها را حد اقل (90) روز قبل از روز رای دهی، به منظور نظارت از گزارش دهی و نشر منصفانه ی مبارزات انتخاباتی و رسیدگی به تخلفات رسانه ای مربوط به اهداف، پالیسی ها و طرز العمل های کمیسیون، ایجاد نماید.
- (2) رایدهنده، نامزد، ناظر، حزب سیاسی و نهاد جامعه مدنی می تواند از تخلف رسانه ی به کمیسیون رسانه ها و یا کمیسیون، شکایت درج نماید.
- (3) وظایف و صلاحیت های کمیسیون رسانه ها توسط کمیسیون تنظیم می گردد.
- (4) در صورت موجودیت اسناد و شواهد از تخلف رسانه ای کمیسیون رسانه ها میتواند یکی از اقدامات ذیل را مبتنی بر دلایل واضح اتخاذ نماید:
 1. صدور اخطار و امر به اصلاح.
 2. وضع جریمه حسب احوال از پنج هزار الی یک صد هزار افغانی و از یک صد هزار الی پنج صد هزار افغانی بعد از تأیید کمیسیون.
 3. معرفی شخص (حقیقی یا حکمی) غرض تعقیب عدلی به مراجع ذیربط بعد از تأیید کمیسیون.
- (5) طرز العمل های داخلی کمیسیون رسانه ها به تأیید کمیسیون رسانیده میشود.
- (6) کمیسیون رسانه ها به کمیسیون گزارش میدهد.
- (7) کمیسیون رسانه ها بعد از انجام کلیه وظایف محوله حد اکثر در خلال (45) روز بعد از اعلام نتایج نهایی، منحل و تمام امور مربوط به آن به کمیسیون محول می گردد.

فصل سیزدهم

تخطی و تخلف انتخاباتی

کمیسیون نظارت انتخاباتی

ماده پنجاه و سوم:

(1) به منظور رسیدگی به تخطی، تخلف، اعتراض و شکایت ناشی از انتخابات کمیسیون نظارت انتخاباتی حد اقل (120) روز قبل از انتخابات با ترکیب ذیل ایجاد میگردد:

1. معاون کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی .
 2. معاون کمیسیون مستقل حقوق بشر.
 3. نماینده منتخب جامعه مدنی.
 4. نماینده افغان تبار سازمان ملل متحد.
 5. تحت ریاست رئیس یا معاون کمیسیون مستقل انتخابات.
- (2) کمیسیون نظارت انتخاباتی دارای نمایندگی های ولایتی با ترکیب ذیل می باشد:
1. نماینده کمیسیون به تایید کمیسیون نظارت انتخاباتی.
 2. رئیس دفتر ولایتی کمیسیون حقوق بشر
 3. نماینده منتخب جامعه مدنی در سطح ولایت.
- (3) کمیسیون نظارت انتخاباتی دارای تشکیلات اداری جداگانه می باشد.
- (4) کمیسیون نظارت انتخاباتی میتواند بدون موجودیت اعتراض و شکایت، به محض آگاهی یافتن از ارتکاب تخطی و یا تخلف موضوع را تحت رسیدگی قرار دهد.
- (5) طرز رسیدگی به اعتراضات و شکایات توسط طرز العمل تهیه شده از جانب کمیسیون نظارت انتخاباتی صورت میگیرد.
- (6) تصمیم کمیسیون نظارت انتخاباتی در رابطه به رسیدگی به اعتراضات و شکایات انتخاباتی نهایی میباشد. مگر اینکه در این قانون طوری دیگر تصریح شده باشد.
- (7) کمیسیون نظارت انتخاباتی حد اکثر الی (2) ماه بعد از اعلام نتایج نهایی منحل گردیده و تمام امور مربوط به آن به کمیسیون محول میگردد.

تخطی

ماده پنجا و چهارم:

- (1) تخطی شامل اعمال میگردد که غیر قصدی و سهواً از طرف رای دهنده ، نامزد، کارکن انتخابات، ناظر، مشاهد، رسانه و سایر شاملین در روند انتخابات انجام می یابد. چنین اعمال تا وقتی تخطی محسوب میشود که قابل اصلاح بوده و به روند انتخابات قسماً و یا کلاً صدمه وارد نکند.
- (2) تخطی های انتخاباتی میتواند از طرف کمیسیون، کمیسیون نظارت انتخاباتی و نمایندگی های ولایتی آن با در نظر داشت طرز العمل مربوط رسیدگی گردد.
- (3) رسیدگی به تخطی رسانه ی توسط کمیسیون رسانه ها صورت میگیرد.
- (4) نوعیت تخطی و چگونگی رسیدگی به آن توسط طرز العمل جداگانه تنظیم میگردد.

تخلف

ماده پنجا و پنجم:

اعمال ذیل، تخلف انتخاباتی شمرده می شود:

1. ارائه معلومات نادرست و غیر واقعی به کمیسیون و کمیسیون های مربوط به آن.
2. ثبت نام بیشتر از یکبار در یک حوزه بدون ارائه معلومات قبلی.
3. فریب در ثبت نام، حصول کارت رأی دهی و یا اسناد انتخاباتی.
4. داشتن بیشتر از یک کارت ثبت نام و یا سند رأی دهی دیگر که از طرف کمیسیون تثبیت می گردد.
5. رأی دهی یا کوشش برای رأی دهی، با استفاده از کارت و یا سند جعلی.
6. رأی دهی با استفاده از سند و یا کارت شخص دیگر.
7. رأی دهی و یا تلاش برای رأی دهی بیش از یک مرتبه در یک انتخابات، مگر اینکه قانون طوری دیگر تصریح کرده باشد.
8. تغییر، تبدیل و تحریف اسناد انتخاباتی بدون مجوز.
9. حریق و محو اسناد انتخاباتی بدون مجوز و یا سرقت اسناد.
10. پنهان کردن اسناد انتخاباتی به منظور کتمان حقایق.
11. استفاده و نگهداشت فهرست، کارت، ورق رأی، فورمه و سایر مواد انتخاباتی از طرف اشخاص غیر مسئول.
12. استفاده از سمبول، رنگ، شعار و سایر علائم مربوط به نامزد، در مراکز رأی دهی.
13. استفاده از سمبول و سایر علائم مربوط به کمیسیون و ادارات دولتی در مواد تبلیغاتی.
14. دخالت در مواد و لوازم انتخاباتی یا صندوق رأی بدون مجوز.
15. جلوگیری از مشارکت در روند انتخابات.
16. اخلال کار موظفین انتخابات.
17. نقض اصول رفتار نامزدان، ناظرین، مشاهدین و کارکنان انتخابات.
18. نقض اصول رفتار رسانه ها.
19. اعمال فشار، ممانعت از دسترسی به معلومات و ایجاد محدودیت غیر قانونی و غیر اصولی علیه ژورنالیستان که از رویدادهای انتخاباتی گزارش تهیه می نمایند.
20. استفاده از امکانات و وجوه مالی از منابع غیر قانونی.
21. استفاده از منابع مالی خارجی برای اعمال نفوذ در روند انتخابات.
22. تهدید، تخویف، هتک حرمت، تشدد و اعمال فشار علیه رأی دهنده، نامزد، ناظر، مشاهد، رسانه و کارکن انتخابات.
23. تفتین، تحریک و یا وادار نمودن اشخاص به ارتکاب تخلف.
24. تقلب در امور مربوط به انتخابات.
25. پیشنهاد و یا قبول رشوه.
26. عدم رعایت احکام این قانون، لوایح، طرز العمل و دساتیر کمیسیون، کمیسیون نظارت انتخاباتی و کمیسیون رسانه ها.
27. سایر موارد پیش بینی شده در اسناد مصوب کمیسیون.

اقدامات اصلاحی و مجازات

ماده پنجاه و ششم:

(1) کمیسیون نظارت انتخاباتی و نمایندگی های ولایتی آن میتوانند در صورت تثبیت تخطی حسب احوال، یکی از اقدامات ذیل را انجام دهد:

1. توصیه، اخطار و دستور به اقدام اصلاحی به شخص یا اداره خاطی.
2. وضع جریمه نقدی الی مبلغ پنجاه هزار افغانی.

(2) کمیسیون نظارت انتخاباتی و نمایندگی های ولایتی آن در صورت تثبیت تخلف حسب احوال، به اقدامات ذیل مبادرت می ورزد:

1. وضع جریمه با در نظر داشت نوعیت انتخابات الی مبلغ پنجصد هزار افغانی.
2. دستور بر تجدید رای دهی و یا شمارش آراء در مراکز رای دهی مشخص، قبل از تصدیق و اعلام نتایج.
3. بی اعتبار شناختن اوراق رای دهی فاقد شرایط لازم الی یک ثلث اوراق ریخته شده به نفع یک نامزد.

(3) کمیسیون نظارت انتخاباتی می تواند علیه احزاب سیاسی، کارکنان انتخاباتی و یا سایر اشخاص ذربط در انتخابات بر علاوه به هدايات اصلاحی، مجازات را نیز وضع نماید.

(4) نمایندگی ولایتی کمیسیون نظارت انتخاباتی میتواند در موارد که در بخش تخلفات انتخاباتی پیش بینی شده اند و رسیدگی به آن در محدوده صلاحیت مستقیم آن قرار نداشته باشد، موضوع را با ذکر دلایل به کمیسیون نظارت انتخاباتی پیشنهاد نماید.

(5) کمیسیون نظارت انتخاباتی می تواند در موارد ذیل نامزد را از فهرست نامزدان حذف نماید:

1. تقلب گسترده (بی اعتبار شدن بیشتر از یک ثلث اوراق ریخته شده به نفع یک نامزد)
2. استفاده از زور که باعث سلب آزادی و یا مجروحیت شدید کارکن انتخاباتی گردد.
3. تصرف مواد انتخاباتی بگونه که سایرین نتواند از آن استفاده نماید.
4. اعمال فشار در روند انتخابات که نتایج را تحت تأثیر قرار دهد.
5. استفاده از سلاح ناریه و یا جارحه بخاطر کسب منفعت و یا مختل ساختن روند انتخابات.
6. موجودیت مدارک اثباتیه مبنی بر پیشنهاد و یا دادن رشوه در حدی که نتیجه انتخابات را متأثر سازد.
7. تثبیت موجودیت اقارب درجه اول نامزد در سطح رهبری کمیسیون و دارالانشاء، کمیسیون نظارت انتخاباتی و نمایندگی های کمیسیون های انتخاباتی در ولایات و یا حوزه مربوط.

8. تثبیت عدم واجد شرایط بودن نامزد مطابق شرایط پیش بینی شده در قانون اساسی.

(6) تصمیم کمیسیون نظارت انتخاباتی در مورد حذف نامزد الی روز رای دهی قطعی می باشد.

(7) در صورت حذف نامزد بعد از روز رای دهی الی اعلام نتایج ابتدایی، نامزد محذوف می تواند به محکمه ذیصلاح شکایت نماید. محکمه ذیصلاح فیصله نهایی خویش را قبل از اعلام نتایج نهایی صادر می نماید.

(8) کمیسیون نظارت انتخاباتی می تواند بعد از اعلام نتایج ابتدایی نامزد را با تأیید محکمه ذیصلاح حذف نماید.

(9) کمیسیون نظارت انتخاباتی می تواند علاوه بر حذف نامزد، متخلف را با دلایل موجه به مراجع عدلی معرفی نماید.

(10) کمیسیون و کمیسیون نظارت انتخاباتی می توانند در صورت مداخله و یا اعمال نفوذ کارکن دولتی در امور انتخابات، عزل و یا مجازات وی را مبتنی بر دلایل مستند از نهاد ذیصلاح مربوط مطالبه نمایند.

(11) در صورت بروز جرایم مجزا از تخطی و تخلف انتخاباتی مندرج در این قانون، کمیسیون و کمیسیون نظارت انتخاباتی می توانند موضوع و یا شخص را به مراجع عدلی احاله و یا معرفی نمایند.

(12) در صورت بروز تخلف از کارکن انتخاباتی، کمیسیون نظارت انتخاباتی می تواند حسب احوال اقدامات ذیل را انجام دهد:

1. توصیه و یا اخطار.
2. جریمه نقدی که اضافه تر از معاش سه ماهه کارکن متخلف نباشد.
3. عزل از وظیفه.
4. در صورت ارتکاب جرم معرفی به مراجع عدلی.

فصل چهاردهم

موانع برگزاری انتخابات

تعویق یا تعلیق انتخابات

ماده پنجاه و هفتم:

- (1) در صورتی که شرایط امنیتی یا حوادث و حالات غیر مترقبه، تدویر انتخاباتی را که موعد برگزاری آن در قانون اساسی پیش بینی گردیده است غیر ممکن سازد و یا به مشروعیت انتخابات صدمه رساند، کمیسیون می تواند بعد از تأیید کمیسیون نظارت بر تطبیق قانون اساسی، انتخابات را الی رفع آن حالات و بهبود اوضاع به تعویق اندازد، تأییدی کمیسیون نظارت بر تطبیق قانون اساسی شامل دوام و یا عدم دوام کار نهاد انتخابی می باشد.
- (2) در انتخابات که موعد آن در قانون اساسی پیش بینی نگردیده است در صورت بروز حالات مندرج فقره (1) این ماده کمیسیون می تواند تصمیم اتخاذ نماید.
- (3) هرگاه حالات مندرج فقره (1) این ماده منحصر به یک یا چند حوزه انتخاباتی که دارای بیشتر از یک حوزه باشد، کمیسیون می تواند برگزاری انتخابات را در همان حوزه الی رفع آن حالات و بهبود اوضاع تعلیق نماید.

فصل پانزدهم

انتخابات داخلی نهاد ها

نهادهای انتخابی

ماده پنجاه و هشتم:

- (1) انتخابات هیئت اداری ولسی جرگه و مشرانو جرگه در صورت درخواست هر یک از مجلسین، توسط کمیسیون برگزار می‌گردد.
- (2) کمیسیون به منظور گزینش هیئت اداری شوراهای ولایتی، شوراهای ولسوالیها، و مجالس شاروالیها، انتخابات داخلی آنها را اداره و نظارت می‌نماید.
- (3) انتخابات داخلی شورای قریه برای انتخاب هیئت اداری، توسط خود آنها صورت می‌گیرد.

هیئت اداری مجلسین شورای ملی

ماده پنجاه و نهم:

- (1) هر یک از دو مجلس شورای ملی، در آغاز دوره کار، یک نفر از اعضای خود را به حیث رییس برای یک دوره تقنینیه و دو نفر را به حیث نایب اول و نایب دوم رئیس و دو نفر را به حیث منشی و نایب منشی برای مدت یک سال انتخاب می‌کند.
- (2) کمیسیون به منظور برگزاری انتخابات هیئت اداری مجلسین شورای ملی مطابق به احکام این قانون، طرز العمل را وضع می‌نماید که در تضاد با طرز العمل داخلی آنها نباشد.
- (3) هرگاه طرز العمل داخلی مجلسین شورای ملی در خصوص انتخابات هیئت اداری با طرز العمل مصوب کمیسیون در تناقض واقع گردد، طرز العمل که با قانون انتخابات موافق باشد ارجحیت دارد، در غیر آن طرز العمل داخلی مدار اعتبار می‌باشد.
- (4) انتخابات هیئت اداری هر یک از مجلسین شورای ملی با حضور داشت حداقل دو ثلث کل اعضای آنها برگزار می‌گردد.
- نامزدی که بیشتر از نصف آرای اعضای حاضر را بدست آورد برنده محسوب می‌گردد، هرگاه هیچ یک از نامزدان نتوانند در دور اول بیشتر از نصف آراء را بدست آورد، انتخابات در دور دوم میان دو نامزدیکه بیشترین آراء را داشته باشند برگزار می‌گردد، در دور دوم هر یک از نامزدان که اکثریت آرای اعضای حاضر را بدست آورد برنده محسوب می‌گردد.
- (5) در صورت تساوی آراء میان بیش از دو نامزدیکه بیشترین آراء را در دور اول بدست آورده اند، دو نفر نامزدانی که عالیتزین معیار های از قبل تعیین شده را داشته باشند، به حیث نامزد دور دوم تعیین می‌گردند، در صورت تساوی آراء در دوم، انتخابات به دور سوم می‌رود.

هیئت اداری شورای ولایتی

ماده شصتم:

- (1) هیئت اداری شورای ولایتی برای مدت یکسال به انتخاب مستقیم اعضای آن تعیین میگردد.
 - (2) کمیسیون حد اقل بیست روز بعد از تشکیل شورای ولایتی، و سالانه بعد از آغاز اجلاس آن، به منظور تعیین هیئت اداری انتخابات داخلی شورای ولایتی را برگزار می نماید.
 - (3) کمیسیون به منظور برگزاری انتخابات هیئت اداری شوراهای ولایتی، مطابق به احکام این قانون و قانون شورای ولایتی طرز العمل وضع می نماید.
 - (4) انتخابات هیئت اداری شورای ولایتی با حضور داشت حداقل دو ثلث کل اعضای آن برگزار میگردد.
- نامزدی که بیشتر از نصف آرای اعضای حاضر را بدست آورد، برنده محسوب میگردد، هرگاه هیچ یک از نامزدان نتوانند در دور اول بیشتر از نصف آراء را بدست آورد، انتخابات در دور دوم میان دو نامزدیکه بیشترین آراء را داشته باشند برگزار میگردد، در دور دوم هر یک از نامزدان که اکثریت آرای اعضای حاضر را بدست آورد، برنده محسوب میگردد.
- (5) در صورت تساوی آراء میان بیش از دو نامزدیکه بیشترین آراء را در دور اول بدست آورده اند، دو نفر نامزدانی که عالیتین معیار های از قبل تعیین شده را داشته باشند، به حیث نامزد دور دوم تعیین می گردند، در صورت تساوی آراء در دوم، انتخابات به دور سوم میرود.

هیئت اداری شورای ولسوالی

ماده شصت و یکم:

- (1) هیئت اداری شورای ولسوالی برای مدت یکسال به انتخاب مستقیم اعضای آن تعیین میگردد.
 - (2) کمیسیون حد اقل بیست روز بعد از تشکیل شورای ولسوالی و سالانه بعد از آغاز اجلاس شورای ولایتی، به منظور تعیین هیئت اداری آن انتخابات داخلی شورای ولسوالی را برگزار می نماید.
 - (3) کمیسیون به منظور برگزاری انتخابات هیئت اداری شوراهای ولسوالی مطابق به احکام این و قانون شوراهای ولسوالی طرز العمل وضع می نماید.
 - (4) انتخابات هیئت اداری شورای ولسوالی با حضور داشت حداقل دو ثلث کل اعضای آن برگزار میگردد.
- نامزدی که بیشتر از نصف آرای اعضای حاضر را بدست آورد، برنده محسوب میگردد، هرگاه هیچ یک از نامزدان نتوانند در دور اول بیشتر از نصف آراء را بدست آورد، انتخابات در دور دوم میان دو نامزدیکه بیشترین آراء را داشته باشند برگزار میگردد، در دور دوم هر یک از نامزدان که اکثریت آرای اعضای حاضر را بدست آورد، برنده محسوب میگردد.
- (5) در صورت تساوی آراء میان بیش از دو نامزدیکه بیشترین آراء را در دور اول بدست آورده اند، دو نفر نامزدانی که عالیتین معیار های از قبل تعیین شده را داشته باشند، به حیث نامزد دور دوم تعیین می گردند، در صورت تساوی آراء در دوم، انتخابات به دور سوم میرود.

هیئت اداری مجلس شاروالی

ماده شصت و دوم:

- (1) هیئت اداری مجلس شاروالی برای مدت یکسال به انتخاب مستقیم اعضای آن تعیین میگردد.
 - (2) کمیسیون حد اقل بیست روز بعد از تشکیل مجلس شاروالی و سالانه بعد از آغاز اجلاس مجالس شاروالی، به منظور تعیین هیئت اداری آن انتخابات داخلی مجلس شاروالی را برگزار می نماید.
 - (3) کمیسیون به منظور برگزاری انتخابات هیئت اداری مجلس شاروالی مطابق به احکام این قانون طرز العمل وضع می نماید.
 - (4) انتخابات هیئت ادار مجلس شاروالی با حضور داشت حداقل دو ثلث کل اعضای آن برگزار میگردد.
- نامزدی که بیشتر از نصف آرای اعضای حاضر را بدست آورد، برنده محسوب میگردد، هرگاه هیچ یک از نامزدان نتوانند در دور اول بیشتر از نصف آراء را بدست آورد، انتخابات در دور دوم میان دو نامزدیکه بیشترین آراء را داشته باشند برگزار میگردد، در دور دوم هر یک از نامزدان که اکثریت آرای اعضای حاضر را بدست آورد، برنده محسوب میگردد.
- (5) در صورت تساوی آراء میان بیش از دو نامزدیکه بیشترین آراء را در دور اول بدست آورده اند، دو نفر نامزدانی که عالیتزین معیار های از قبل تعیین شده را داشته باشند، به حیث نامزد دور دوم تعیین می گردند، در صورت تساوی آراء در دوم، انتخابات به دور سوم میرود.

نهادهای غیر انتخابی

ماده شصت و سوم:

- (1) نهادهای اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و سایر نهادها و اجتماعات که دارای مجوز قانونی باشند و می خواهند توسط برگزاری انتخابات هیئت اداری و رهبری خود را تعیین نمایند، میتوانند حداقل یکماه قبل از تاریخ برگزاری انتخابات ، از کمیسیون تقاضای همکاری نمایند.
- (2) کمیسیون با فراهم آوری تسهیلات ممکنه، انتخابات آنها را اداره و نظارت می نماید.
- (3) همکاری با نهاد ها و چگونگی برگزاری انتخابات، مطابق طرز العمل مصوب کمیسیون و تفاهم نامه ی که در مخالفت با این قانون نباشد، صورت میگیرد.
- (4) طرز رسیدگی به شکایات ناشی از انتخابات نهادها، مطابق طرز العمل جداگانه، توسط کمیسیون در زمان معین صورت میگیرد.
- (5) کمیسیون مکلف به پرداخت مصارف این انتخابات نمی باشد.

فصل شانزدهم

مراجعه به آرای عمومی

طرز مراجعه

ماده شصت و چهارم:

- (1) رئیس جمهور می تواند در موضوعات مهم ملی، سیاسی، اجتماعی و یا اقتصادی به آرای عمومی مردم افغانستان مراجعه نماید.
- (2) هرگاه رئیس جمهور در مورد مراجعه به آرای عمومی تصمیم اتخاذ نماید، موضوع حداقل سه ماه قبل از برگزاری، به کمیسیون راجع میگردد.
- (3) کمیسیون مکلف است در مدت معینه با در نظر داشت نوعیت مراجعه به آرای عمومی، اعم از موضوعات مهم ملی، سیاسی، اجتماعی و یا اقتصادی تدابیر لازم را اتخاذ نماید.
- (4) طرز برگزاری مراجعه به آرای عمومی با در نظر داشت نوعیت آن در طرز العمل های جداگانه تنظیم میگردد.

فصل هفدهم

احکام متفرقه

انتخابات فرعی

ماده شصت و پنجم:

- (1) هرگاه یکی از اعضای ولسی جرگه، شورای ولایتی، شورای ولسوالی، شورای قریه و یا مجلس شاروالی به قتل برسد، در صورتیکه بعد از انجام تحقیقات و اتخاذ تصمیم نهایی محکمه ذیصلاح، انگیزه قتل احراز کرسی شخص مقتول ثابت گردد، انتخابات فرعی در سطح حوزه انتخاباتی مربوط برای دوره باقیمانده، تدویر میگردد، مشروط بر اینکه حداقل یکسال به ختم دوره کاری باقی مانده باشد.
- (2) اگر مقتول نماینده حزبی باشد انتخابات فرعی در حوزه مربوط میان احزاب، برای دوره باقی مانده برگزار می گردد. مشروط بر اینکه حداقل یکسال برای ختم دوره کاری باقی مانده باشد.
- (3) هرگاه شاروال نتواند، کرسی خود را اشغال نماید یا بنابر دلایلی کرسی خود را در دوره تصدی شاروالی ترک، وفات یا استعفاء نموده یا به وظیفه رسمی دیگر اشتغال ورزد و یا طوری معلول یا معیوب گردد که بطور دایم مانع اجرای وظیفه شود، مشروط بر اینکه کمتر از یک سال به پایان کار شاروال قبلی باقی مانده باشد، کمیسیون به منظور انتخاب شاروال جدید برای مدت باقیمانده انتخابات فرعی را برگزار می نماید.

تعهد نامه

ماده شصت و شصتم:

نامزدان، احزاب سیاسی، رسانه ها، ناظرین و مشاهدین مکلف اند که تعهدنامه ی تهیه شده از جانب کمیسیون را امضا نمایند.

مصوبات کمیسیون

ماده شصت و هفتم:

(1) کمیسیون به منظور اداره بهتر انتخابات مطابق احکام این قانون، لوایح، طرزالعمل ها و رهنمود های جداگانه را وضع و نشر می نماید.

(2) کمیسیون مکلف است قبل از هر انتخابات نظر به نوعیت آن، معیار های لازمه را در صورت تساوی آراء میان نامزدان در طرزالعمل های جداگانه تنظیم و نشر نماید.

انفاذ

ماده شصت و هشتم:

- (1) این قانون بعد از تاریخ توشیح، نافذ ودر جریده رسمی نشر میگردد.
- (2) هرگاه موضوعات مرتبط به انتخابات در قوانین دیگر با مفاد مواد این قانون در مخالفت قرار گیرد، احکام این قانون مدار اعتبار می باشد.
- (3) با انفاذ این قانون تمام قوانین، فرامین تقنینی، تعدیلات و ضمایم که در رابطه به انتخابات نافذ بوده ملغی میگردد.